

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Προς: Δρ. Θεόδουλο Μεσημέρη, Διευθυντής, Τμήμα Περιβάλλοντος, tmesimeris@environment.moa.gov.cy

Υπόψη

- κα Μαρίνα Αργυρού, Διευθύντρια, Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, director@dfmr.moa.gov.cy
- κ. Κυριάκος Κούνδουρος, Διευθυντής, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, centraltph@tph.moi.gov.cy
- κ. Ελευθέριος Ελευθερίου, Διευθυντής, Τμήμα Δημοσίων Έργων, director@pwd.mcw.gov.cy
- κ. Νεοκλής Αντωνίου, Λειτουργός Περιβάλλοντος Α', Κλάδος Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Τμήμα Περιβάλλοντος, nantoniou@environment.moa.gov.cy
- κα. Δέσπω Ζαβρού, Λειτουργός Περιβάλλοντος Α', Κλάδος Προστασίας της Φύσης και Βιοποικιλότητας, Τμήμα Περιβάλλοντος, dzavrou@environment.moa.gov.cy

Λευκωσία, 22 Σεπτεμβρίου 2025

Άνευ βλάβης δικαιωμάτων

Αγαπητέ Δρ. Μεσημέρη

Θέμα: Δημιουργία εγκαταστάσεων (λιμενικών και χερσαίων) για εξυπηρέτηση των υδατοκαλλιεργητών στην περιοχή Μονής-Βασιλικού

Στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών οι οποίες έχουν καταχωρηθεί στο Διοικητικό Δικαστήριο Κύπρου από πλευράς Birdlife Cyprus και Φίλων της Γης Κύπρου και αφορούν το έργο που αναφέρεται ανωτέρω στο θέμα, έχουμε λάβει πληροφόρηση, η οποία δημιουργεί προβληματισμό και χρήζει διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου, παρακαλούμε όπως έχουμε άμεσα τις θέσεις σας στα πιο κάτω ερωτήματα:

Ποσότητες για κατασκευή του έργου

Στον Πίνακα 1 της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2023 (σελ. 5-6) με τίτλο «*Εκτιμώμενες ποσότητες πόρων για την κατασκευή*» παρουσιάζονται τα διάφορα υλικά και οι ποσότητες που θα χρειαστούν για την υλοποίηση του λιμανιού. Αυτές ήταν και οι ποσότητες που είχαν παρουσιαστεί ενώπιον των μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις συνεδρίες που έγιναν για αξιολόγηση του έργου.

Στις αρχές Μαρτίου 2024, μετά την έκδοση της πολεοδομικής έγκρισης, δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό σύστημα σύναψης συμβάσεων της Κυπριακής Κυβέρνησης ο διαγωνισμός για το έργο από το Τμήμα Δημοσίων Έργων ως η αναθέτουσα αρχή – δείτε [εδώ](#). Μελετώντας τα έγγραφα του διαγωνισμού και συγκεκριμένα τις ποσότητες για την υποβολή προσφορών για την κατασκευή του έργου, εντοπίζονται τεράστιες διαφορές μεταξύ της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης και του διαγωνισμού που δημοσιεύτηκε – δείτε Παράρτημα 1 όπου έχουμε κάνει μια σύγκριση των ποσοτήτων:

- **Φυσικοί Ογκόλιθοι (m³):** Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση – **24000**, Διαγωνισμός Σύμβασης – **82300**

- **Υλικά λατομείου και άλλα (m³):** Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση – **118000**, Διαγωνισμός Σύμβασης – **250400**
- **Τεχνητοί ογκόλιθοι (m³):** Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση – **14000**, Διαγωνισμός Σύμβασης – **32600**

Με αυτά τα δεδομένα είναι ξεκάθαρο ότι το έργο τέθηκε και αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με εσφαλμένα δεδομένα και συνεπώς αδειοδοτήθηκε με εσφαλμένη εικόνα ως προς τις πραγματικές ανάγκες και τις πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και προκύπτουν τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. **Ερώτηση:** Το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ενημερωθεί από τον κύριο του έργου, δηλαδή το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών ή την αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Τμήμα Δημοσίων Έργων, για τις τεράστιες αποκλίσεις στις ποσότητες των υλικών που θα χρειαστούν; Αν ναι, ποια είναι η θέση και τι ενέργειες έχει λάβει το Τμήμα Περιβάλλοντος για αυτό το θέμα μέχρι σήμερα;
2. **Ερώτηση:** Σε περίπτωση που το Τμήμα Περιβάλλοντος δεν έχει ενημερωθεί για αυτό το πολύ σοβαρό ζήτημα, τι ενέργειες θα λάβει ως το προς το γεγονός ότι η Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση εκδόθηκε κάτω από λανθασμένες εντυπώσεις και υπό πλάνη και χωρίς η αδειοδοτούσα αρχή και τα μέλη της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΕΠΕ) να έχουν πλήρη εικόνα για την κατασκευή του έργου;

Προτεινόμενος Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (πΤΚΣ) «Άγιος Γεώργιος Αλαμάνου»

Στη Εισαγωγή της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2023 (σελ. 2) αναφέρεται ότι «Λόγω της εγγύτητας του έργου με τον προτεινόμενο Τόπο Κοινοτικής Σημασίας (πΤΚΣ) «Αγίου Γεωργίου του Αλαμάνου», για το οποίο έχει ξεκινήσει η διαδικασία ένταξής του στο Δίκτυο Natura 2000». Συνάμα, στον Προέλεγχο που έγινε από το Τμήμα Περιβάλλοντος ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2023 (σελ. 2) αναφέρεται ότι «Στην περιοχή του Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου έχει ήδη θεσπιστεί ΘΠΠ σύμφωνα με τον περί Αλιείας Νόμο (Κ.Δ.Π. 47/2023) και έχει επίσης ξεκινήσει και διαδικασία για ένταξη της ευρύτερης περιοχής, στην οποία εμπίπτει και η ΘΠΠ, ως Τόπο Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) στο Δίκτυο Natura 2000». Να τονίσουμε ότι το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (ΤΑΘΕ) είχε αποστείλει γραπτώς την πρόταση του για ένταξη αυτού το πΤΚΣ προς το Τμήμα Περιβάλλοντος με ημερομηνία 22 Αυγούστου 2022, και τους επόμενους μήνες η Επιστημονική Επιτροπή είχε συνεδριάσει και αξιολογήσει αυτή τη πρόταση.

Στην δικογραφία που τέθηκε ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου από την Νομική Υπηρεσία στα πλαίσια της εκδίκασης της αίτησης ακύρωσης που έχουμε υποβάλει κατά της Πολεοδομικής Έγκρισης (αριθμός υπόθεσης 06/2025), αναφέρεται ότι «Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι αυτή τη στιγμή ο ΤΚΣ είναι προτεινόμενος, **δεν έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, δεν έχει εγκριθεί και ως εκ τούτου δεν αποτελεί Ειδική Ζώνη Διατήρησης».

Με αυτά τα δεδομένα είναι ξεκάθαρο ότι τρία χρόνια μετά την ετοιμασία της πρότασης του ΤΑΘΕ για ένταξη του πΤΚΣ «Αγίου Γεωργίου του Αλαμάνου» στο Δίκτυο Natura 2000, η Κυπριακή Κυβέρνηση και τα αρμόδια τμήματα δεν έχουν κάνει οποιαδήποτε ενέργεια για ένταξη αυτής της περιοχής στο Δίκτυο, ούτε καν υποβολή προς την Επιτροπή.

3. **Ερώτηση:** Γιατί δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα, μετά την πάροδο τριών χρόνων από την ετοιμασία της πρότασης, υποβολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ένταξη του πΤΚΣ «Άγιος Γεώργιος Αλαμάνου» στο Δίκτυο Natura 2000;
4. **Ερώτηση:** Τι ενέργειες προτίθεται να λάβει το Τμήμα Περιβάλλοντος αφού τα μέλη της ΕΕΠΕ επιτροπής στις συνεδρίες που έγιναν για την περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου ήταν υπό την πλάνη ότι είχε ξεκινήσει η ένταξη της συγκεκριμένης πΤΚΣ;

Οδικό δίκτυο

Στην Εισαγωγή της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης (σελ. 2) αναφέρεται ότι: «δ. Περιορίζει τις ανάγκες υποστηρικτικών έργων, όπως για παράδειγμα τη βελτίωση του οδικού δικτύου, αφού για το έργο θα χρησιμοποιηθεί ο υφιστάμενος δρόμος που είχε κατασκευαστεί για σκοπούς του Τεχνολογικού Πάρκου, το οποίο δεν υλοποιήθηκε».

Έχουμε ενημερωθεί από διάφορες πηγές ότι προγραμματίζεται να ασφαλοστρωθεί ο δρόμος που οδηγεί προς το υπό κατασκευή λιμάνι και ότι έχει ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής προσφορών υπό την αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού.

Με αυτά τα δεδομένα προκύπτουν τα ακόλουθα ερωτήματα:

5. **Ερώτηση:** Έχει γίνει οποιαδήποτε περιβαλλοντική μελέτη και αξιολόγηση για το υφιστάμενο οδικό δίκτυο που είχε κατασκευαστεί στο παρελθόν; Αν ναι, παρακαλώ όπως μας αποσταλεί.
6. **Ερώτηση:** Είναι ενήμερο το Τμήμα Περιβάλλοντος για αυτές τις εξελίξεις και το γεγονός ότι οποιαδήποτε βελτίωση του οδικού δικτύου, συμπεριλαμβανόμενου και ασφαλτόστρωσης, ουσιαστικά αποτελεί σαλαμοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για το λιμάνι;
7. **Ερώτηση:** Τι ενέργειες και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Τμήμα Περιβάλλοντος εν όψει της προοπτικής επέμβασης στο οδικό δίκτυο; Ιδίως εν όψει του γεγονότος ότι τα μέλη της ΕΕΠΕ επιτροπής στις συνεδρίες που έγιναν για την περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου ήταν υπό την πλάνη ότι δεν θα υπάρξει επέμβαση στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο;

Υπενθυμίζουμε την ιδιότητα μας ως Σωματείο στους σκοπούς του οποίου περιλαμβάνεται η προστασία του περιβάλλοντος και την υποχρέωση κάθε δημόσιας αρχής όπως μας παρέχει περιβαλλοντικές πληροφορίες δυνάμει της Σύμβασης του Άαρχους και της Οδηγίας για την Πρόσβαση του Κοινού σε Περιβαλλοντικές Πληροφορίες, η οποία ενσωματώθηκε στην κυπριακή νομοθεσία με τον Νόμο 119(Ι)/2004.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οτιδήποτε διευκρινίσεις χρειαστείτε.

Με εκτίμηση,

Μέλπω Αποστολίδου
Διευθύντρια
BirdLife Cyprus

Παράρτημα 1: Σύγκριση ποσοτήτων λιμανιού στο Πεντάκωμο μεταξύ Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης και του Διαγωνισμού Προκήρυξης έργου

Σημείωση: Στη Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση οι ποσότητες για τα υλικά είναι πιο γενικές, ενώ στη προκήρυξη του Διαγωνισμού Σύμβασης οι περιγραφές και οι προδιαγραφές των υλικών είναι πιο λεπτομερείς.

Περιγραφή (Πηγή 1)	Μονάδα μέτρησης	Ποσότητα (Πηγή 1)	Περιγραφή (Πηγή 2)	Ποσότητα (Πηγή 2)
Φυσικοί Ογκόλιθοι HMA 300/1500	m ³	30000	Φυσικοί ογκόλιθοι	
Φυσικοί Ογκόλιθοι HMA 1000/3000	m ³	45000		
Φυσικοί Ογκόλιθοι HMA 3000/6000	m ³	7300		
Σύνολο	m ³	82300		24000
Υλικό πυρήνα: Λιθορριπή 0,50-50kg (LMA 0.5/50)	m ³	200000	Υλικά λατομεία	88000
Ανακουφιστικό πρίσμα: Λιθορριπή 20-50kg (LMA 20/50)	m ³	18000	Φίλτρο (αδρανή)	30000
Βραχώδεις υλικό: Λιθορριπή 100-350mm (CP100/350)	m ³	20800		
Εξισωτική στρώση: Λιθορριπή 40-70mm (CP40/70)	m ³	6500		
Διαβαθμισμένο υλικό κάτω από σκυρόδεμα και κατασκευές: Λιθορριπή 50-100mm (CP50/100)	m ³	5100		
Σύνολο	m ³	250400		118000
Σκυρόδεμα – διαφόρων τύπων	m ³	12766	Έγχυτο σκυρόδεμα	8000
Τεχνητοί ογκόλιθοι Accropodes 4m ³	αρ. / m ³	2000 / 8000	Τεχνητοί ογκόλιθοι	
Τεχνητοί ογκόλιθοι Accropodes 7m ³	αρ. / m ³	2800 / 19600		
Τεχνητοί ογκόλιθοι Accropodes 10m ³	αρ. / m ³	500 / 5000		
Σύνολο*	αρ. / m ³	5300 / 32600*		14000

Πηγή 1: Excel 'ΚΠΣ-47-2023-Ε(Α) Παράρτημα 13 Δ. Ποσοτήτων ', Προκήρυξης Διαγωνισμού δημοσιευμένη στο ηλεκτρονικό σύστημα σύναψης συμβάσεων [εδώ](#).

Πηγή 2: Γνωμοδότηση Περιβαλλοντικής Αρχής ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2023, σελ. 5-6 «Πίνακας 1: Εκτιμώμενες ποσότητες πόρων για την κατασκευή».

* Για του τεχνητούς ογκόλιθους στη Προκήρυξη του Διαγωνισμού η μονάδα μέτρησης ήταν σε αριθμούς ενώ στη Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση ήταν σε m³, επομένως ο υπολογισμός σε m³ για σκοπούς σύγκρισης έγινε από το BirdLife Cyprus.